

Pöytyän kunta

Pöytyän vesihuollon toiminta-alueet

Suunnitelmaselostus

17.1.2022

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Lainsäädäntö.....	1
2.1	Toiminta-alueiden muodostaminen.....	1
2.2	Toiminta-alueen hyväksyminen	1
3	Toiminta-alueen määrittäminen	2
3.1	Perusteet toiminta-alueiden määrittämiseksi	2
3.2	Toiminta-alueet.....	2
3.3	Tavoitteelliset toiminta-alueet.....	3
3.4	Toiminta-alueiden ulkopuoliset alueet.....	3
4	Toiminta-alueen hyväksyminen	3

Liitteet

- Yleiskartta 1:50 000
- Aluekartat 1:25 000 ja 10 000
 - Riihikoski
 - Kyrö
 - Yläne
 - Lalli ja Pöytyän kk

17.1.2022

Pöytyän vesihuollon toiminta-alueet

1 Johdanto

Suunnitelmassa määritetään vesihuollon toiminta-alueet Pöytyän kunnan alueelle.

Toiminta-alueiden määrittäminen on tehty konsulttityönä yhteistyössä Pöytyän kunnan vesihuoltolaitoksen kanssa. Työn laadinnasta on vastannut FCG Finnish Consulting Group Oy.

Työn luonnosvaiheessa 16.2.2021 järjestettiin tilaisuus, jossa työn edistymistä esiteltiin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Kosken TI kunnan Ympäristönsuojelun edustajille. Tilaisuudessa keskusteltiin vesihuollon toiminta-alueiden rajauksille asetettavista tavoitteista sekä selvitystyön yhteydessä kohdatuista haasteista toiminta-alueita rajattaessa.

2 Lainsäädäntö

2.1 Toiminta-alueiden muodostaminen

Vesihuoltolain (9.2.2001/119, laki vesihuoltolain muuttamisesta 22.8.2014/681) mukaisesti kunnan tulee kehittää vesihuoltoa yhdyskuntakehitystä vastaavasti ja huolehtia vesihuollon järjestämisestä alueilla, joilla se on tarpeen suurehkon asukasjoukon tai terveydellisten tai ympäristönsuojelullisten syiden vuoksi.

Vesihuoltolain 7 § mukaan kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi.

2.2 Toiminta-alueiden hyväksyminen

Vesihuoltolain 8 § mukaan kunta hyväksyy vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksytyä toiminta-aluetta vesihuollosta huolehtimiseen soveltuvan laitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että:

- 1) vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja
- 2) vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioiden ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

17.1.2022

3 Toiminta-alueen määrittäminen

3.1 Perusteet toiminta-alueiden määrittämiseksi

Toiminta-alueiden muodostaminen Pöytyällä on viivästynyt. Hankaluutena on ollut löytää yhtenäistä linjaa kolmesta entisestä kunnasta muodostuvan kunnan vesihuollon toiminta-alueiden määrittämiseksi. Taajamien osalta vesihuollon liittymisaste on korkea, mutta myös taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä on yksittäisiä kiinteistöjä, joiden liittämiseen toiminta-alueeseen on kohdattu haasteita. Yhteisen linjan löytäminen on ollut vaikeaa myös haja-asutusalueiden osalta.

Pöytyän kunnan taloudelliset mahdollisuudet laajentaa nykyisiä vesihuoltoverkostojaan on tunnistettu heikoiksi. Laajennusalueiden osalta pitäisi olla saatavissa kustannuksia vastaavaa määrää liittymismaksuja. Liittymismaksujen korottamiseen tai maksujen määräämiseen kunnan eri alueille kustannusvastaavuuden mukaan ei ole Pöytyän kaltaisessa kunnassa realistinen vaihtoehto. Vesihuollon liittymismaksut eivät voi Pöytyällä olla kohtuuttoman korkeita, kun ottaa huomioon kunnan alueella liitettävien kiinteistöjen arvon ja niiden tulevan käytön. Vesihuoltolain 8 §:n mukaan vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut pitäisi muodostua kohtuullisiksi ja tasapuoliksi.

Tavoitteeksi työlle asetettiin löytää ensisijaisesti ratkaisuja, joilla toiminta-alueet saataisiin määritettyä nykyistä liittymistilannetta vastaavaksi. Seuraavassa vaiheessa selvitettiin mahdollisuuksia laajentaa toiminta-alueita. Toiminta-alueiden laajennuksien osalta päätettiin tavoitella mahdollisimman kustannustehokkaita aluerajauksia, joilla saavutettaisiin myös parhaita hyötyjä ympäristön kannalta. Toiminta-alueiden laajennusten toteuttaminen tulisi olla taloudellisesti mahdollista lähivuosina. Lisäksi päätettiin selvittää toiminta-alueen myöhempiä laajentamismahdollisuuksia.

3.2 Toiminta-alueet

Toiminta-alueet on määritetty vesihuoltolain mukaisen kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuuden ja vesihuoltolaitoksen toiminnan näkökulmasta. Toiminta-alueita on rajattu niin, että vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vesihuoltolain 8§:n mukaisesti vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti.

Voimaan saatettavat vesihuollon toiminta -alueet on esitetty liitekartoilla.

Kunnan asemakaava-alueet on pääsääntöisesti esitetty kuulumaan vesihuollon toiminta-alueisiin vesijohdon ja jätevesiviemärin osalta. Hulevesiviemärille ei ole esitetty toiminta-alueita.

Asemakaava-alueiden osalta on tehty joitakin poikkeuksia sellaisissa tapauksissa, joissa asemakaava ei ole toteutunut suunnitellusti. Tällaisia alueita on rajattu esitettävien toiminta-alueiden ulkopuolelle. Tarkastelussa on huomioitu, ettei asemakaavan toteuttaminen ole todennäköistä suunnitelmalle asetetun tavoitteellisen ajanjakson kuluessa tai asemakaavaan on odotettavissa lähivuosina muutostarpeita eikä nykyinen tilanne edellytä toiminta-alueeksi määrittämistä.

Pöytyällä on rakennettuna laaja vesijohtoverkosto, jossa liittymisaste on jo tällä hetkellä erittäin korkea. Vesijohdon lähialueet on esitetty toiminta-alueiksi myös haja-asutusaleuiden osalta.

Heikinsuon vesiosuuskunnan alue määritetään vesihuollon toiminta-alueeksi, josta vastaa Heikinsuon vesiosuuskunta. Muita kunnan alueella toimivia vesiosuuskuntia ei määritetä toiminta-alueiksi. Kaikista muista toiminta-alueista kunnan alueella vastaa Pöytyän kunnan vesihuoltolaitos.

17.1.2022

3.3 Tavoitteelliset toiminta-alueet

Suunnitelmassa on esitetty myöhemmin erillisillä päätöksillä liitettäväksi tavoitellut toiminta-alueet. Tavoitevuosi laajennusalueilla on 2030.

Tavoitteelliset alueet ovat toiminta-alueen ulkopuolisia alueita.

Tavoitteellisiksi alueiksi on merkitty joitakin taajamien ja vesihuoltolaitoksen verkostojen läheisyydessä olevia alueita ja kiinteistöjä. Niiden osalta on tunnistettu tarpeita alueiden liittämiseksi toiminta-alueeseen, mutta liittäminen toiminta-alueeseen ei ole teknisistä tai taloudellisista syistä vielä tällä hetkellä mahdollista.

Tulevina vuosina tehtävien selvitystöiden perusteella tavoitteelliset alueet liitetään erillisellä päätöksellä kokonaan tai osittain toiminta-alueeseen tai poistetaan tavoitteellisesta toiminta-alueesta.

3.4 Toiminta-alueiden ulkopuoliset alueet

Suunnittelutyön yhteydessä on tunnistettu taajamien ja vesihuoltolaitoksen verkostojen läheisyydessä olevan myös muita alueita ja yksittäisiä kiinteistöjä, joiden osalta saattaisi myös olla tarpeita liittää alueita toiminta-alueeseen. Joitakin tällaisia alueita ja kiinteistöjä on rajattu toiminta-alueen ulkopuolelle, koska näiden osalta liittämiskustannukset uhkaavat nousta kohtuuttomiksi saavutettaviin hyötyihin nähden eikä liittäminen suunnitelman tavoitteellisen ajanjakson kuluessa olisi muutenkaan mahdollista.

Riihikosken ja Auran välisen sekä Pöytyän kk:n ja Oripään rajan välisen siirtoviemärin lähialueita ei esitetä toiminta-alueiksi. Kiinteistöille kuitenkin suositellaan liittymistä viemäriin, mikäli liittyminen on oman kiinteistön kohdalla mahdollista.

Toiminta-alueen ulkopuolella vesihuoltolaitosta ei koske vesihuoltolain mukainen huolehtimisvelvollisuus vesihuollon järjestämisestä.

Vesihuoltolaitos voi harkintansa mukaan tarjota palveluita myös toiminta-alueen ulkopuolella, jolloin vesihuoltolaitos toimii kiinteistöjen kanssa sopimusperusteisesti.

4 Toiminta-alueen hyväksyminen

Pöytyän kunnan alueella toimivat vesihuoltolaitokset huolehtivat toiminta-alueellaan vesihuollosta vesihuoltolain ja tämän suunnitelman perusteella tehtävän hyväksymispäätöksen mukaisesti.

Toiminta-alueella sijaitsevan kiinteistön on liityttävä toiminta-aluepäätöksen mukaisesti vesihuoltolaitoksen verkostoihin. Liittämisvelvollisuudesta voi saada vapautuksen vain vesihuoltolaissa mainituissa poikkeustapauksessa.

FCG Finnish Consulting Group Oy

Juha Vesterberg
projektipäällikkö, ins. AMK